

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ

Αλκοολούχα Ποτά (Οίνος, Ούζο, Τσίπουρο)

Εισηγητής:
Άγγελος Στ. Δημητριάδης
Διευθύνων Σύμβουλος
Ευάγγελος Τσάνταλης α.ε.

ΟΙΝΟΣ – ΚΡΑΣΙ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η καλλιέργεια της αμπέλου για οικονομικούς σκοπούς εμφανίζεται στον Ελλαδικό χώρο γύρω στο 3.500 π.χ. Από τα έπη του Ομήρου, Οδύσσεια και Ιλιάδα, γνωρίζουμε τους πρώτους ονομαστούς οίνους που αναφέρονται συνήθως με το όνομα πόλεων ή περιοχών παραγωγής τους όπως Μαρώνεια, Θάσος, Λέσβος, Κρήτη, Ρόδος, κλπ.

Κατά την αρχαιότητα, πολλοί έλληνες συγγραφείς και ποιητές, όπως ο Αριστοφάνης, ο Ευριπίδης, αναφέρονται στον οίνο και στην άμπελο!

Τη Βυζαντινή μετέπειτα εποχή, οι ονομαστοί οίνοι εμπλουτίζονται ακόμη περισσότερο.

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας η αμπελοκαλλιέργεια χαρακτηρίζεται από σοβαρή οπισθοδρόμηση.

Κατά το πρώτο ήμισυ του 20^{ου} αιώνα η εξέλιξη του ελληνικού αμπελώνα επηρεάζεται από τους Βαλκανικούς πολέμους, Μικρασιατική καταστροφή. Ενώ, άλλες χώρες οι οποίες δραστηριοποιήθηκαν στον κλάδο, συνέχισαν ακάθεκτοι και φυσικά διέπρεψαν!

Στο σημείο αυτό αξίζει για ιστορικούς λόγους να αναφέρω κάποιες από τις ημερομηνίες ορόσημο για την Ελλάδα :

- **1917** Συστήνεται το Υπουργείο Γεωργίας
- **Δεκαετία 70** ' αποκτά η Ελλάδα νομοθετικό πλαίσιο και αρχίζει να λειτουργεί σε ένα καθεστώς **Κοινής Οργάνωσης Αγοράς** στον Αμπελοοινικό τομέα.
- **1981** Η εξέλιξη του ελληνικού αμπελώνα και της οινοπαραγωγής γίνεται πιο προγραμματισμένη και επηρεάζεται από την ένταξη της χώρας στην ΕΟΚ.
α) Εκσυγχρονίζονται εγκαταστάσεις β) Θεμελιώνονται Επαγγέλματα ,όπως οι Οινολόγοι , δημοσιογράφοι οίνου , οινοχόοι .

- **Η Δεκαετία του 90' έως και σήμερα** χαρακτηρίζεται από

Τη θεσμοθέτηση και την εντυπωσιακή ανάπτυξη των τοπικών οίνων, που υπερβαίνουν σήμερα τους 100. (**1^{ος} Τοπικός, ο Αγιορείτικος το 1981**)

Την ποιοτική αναβάθμιση των τοπικών οίνων, που κινείται σε υψηλά επίπεδα.

Την αύξηση εξειδικευμένων εντύπων που ασχολούνται ειδικά με τον οίνο και τα αλκοολούχα ποτά.

Την έντονη παρουσία επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού υψηλού επιπέδου, σε όλους τους τομείς.

Την οργάνωση, κάθε χρονιά, πολλών επιστημονικών συνεδρίων, σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, καθώς και συναφών εορταστικών εκδηλώσεων.

Την οργάνωση διεθνών ή εθνικών διαγωνισμών οίνου (ENOABE).

Τη θεσμοθέτηση και σύσταση Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Αμπέλου και Οίνου, καθώς και Περιφερειακών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

α. Η Κοινή Οργάνωση Αγοράς (ΚΟΑ) στον αμπελοοινικό τομέα, άλλαξε ριζικά το 2008 . Με το νέο κανονισμό καταργούνται όλα τα παρεμβατικά μέτρα στην αγορά απευθείας από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και προβλέπονται ειδικά μέτρα στήριξης της αγοράς που θα περιλαμβάνονται σε εθνικό πρόγραμμα. Τα ειδικά αυτά μέτρα πρόκειται να ισχύσουν κατά την περίοδο 2009-2013.

Οι πιστώσεις που θα διατεθούν από κοινοτικούς πόρους κατά την περίοδο 2009-2013 για την Ελλάδα θα είναι περίπου 20.000.000 ευρώ ετησίως .

Κάποια από τα μέτρα αυτά :

- Καθεστώς Ενιαίας Ενίσχυσης (το Υπουργείο Γεωργίας με πίεση της ΚΕΟΣΟΕ 12.000.000 ΕΥΡΩ διοχέτευσε στην ενιαία στρεμματική ενίσχυση , το οποίο σημαίνει 35-40 ευρώ / στρέμμα , μέχρι και 100 στρέμματα.
- Αναδιάρθρωση Αμπελώνων
- Ασφάλιση Συγκομιδής , (ΕΛΓΑ κ.τ.λ.)
- Προληπτική Απόσταξη
- Προώθηση σε Αγορές Τρίτων Χωρών (όπως Ρωσία, Η.Π.Α. , Καναδά , Κίνα)
- Απόσταξη Κρίσης

ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ

Με το πρώτο έτος ισχύς της νέας ΚΟΑ παρουσιάζονται και τα πρώτα προβλήματα στην εφαρμογή της , πράγμα που αποδεικνύει την ελλιπή μελέτη της ΚΟΑ .

Σοβαρό θέμα, που απορροφά το 57% του προϋπολογισμού, είναι το ειδικό καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης. Και το ειδικό αυτό μέτρο πρέπει να εφαρμοσθεί χωρίς διακριτική μεταχείριση και δημιουργία αθέμιτου ανταγωνισμού.

Από όσα έχουν εκτεθεί προηγουμένως και έχοντας υπόψη την παγκόσμια και ευρωπαϊκή αγορά οίνου, προκύπτει αυτό που ήταν γνωστό: Η Ελληνική Αγορά θα πρέπει να προσανατολιστεί σε ποιοτικούς οίνους , οίνους που προέρχονται από ολοκληρωμένη και βιολογική καλλιέργεια .

Το εθνικό πρόγραμμα προώθησης σε τρίτες χώρες προβλέπει δράσεις, όπως: Δημόσιες σχέσεις, Διαφήμιση, Εκδηλώσεις-Εκθέσεις, Ενημερωτικές εκστρατείες, Μελέτες νέων, κ.α. Οι κοινοτικοί πόροι καλύπτουν το 50% της συνολικής δαπάνης και το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται από εθνικές δαπάνες 30% και ίδια συμμετοχή ενδιαφερομένων προσώπων στο 20%.

Να προσθέσουμε στο σημείο αυτό ότι το εθνικό πρόγραμμα προώθησης δεν στηρίζεται από την ελληνική πολιτεία στο κομμάτι που της αναλογεί και το οποίο είναι 30% , λόγω έλλειψης κεφαλαίων .

Προσανατολισμός προς εκσυγχρονιστικές μεθόδους .

Η Οινοποιία TSANTALI είναι μια από τις πρωτοπόρες επιχειρήσεις και σε αυτό το κομμάτι . Για του λόγου το αληθέςμε το βλέμμα στο μέλλοννα σημειώσω ότι έχουμε προχωρήσει και σε μια διαδικασία εξοικονόμησης ενέργειας χρησιμοποιώντας τα στέμφυλα που προκύπτουν – μένουν με το τέλος της οινοποίησης .

Διαπιστώνουμε με λύπη ότι η Ελλάδα, ενώ είναι μια ιστορική αμπελοοινικά χώρα και θα έπρεπε οι επιχειρήσεις του κλάδου να στηρίζονται σε αυτές τους τις προσπάθειες ,βρίσκονται στη δυσάρεστη θέση να τα αντιμετωπίζουν όλα μόνες τους. (π.χ. ανάπτυξη αγορά Ρωσίας , ΚΡΕΜΛΙΝΟ). Αυτό που με λύπη συμπεραίνει κανείς, είναι ότι στην ουσία δεν αναγνωρίζεται η ιστορική αξία και συμβολή μας (κλάδος) στην οικονομία .Χρειαζόμαστε συντονισμένη προσπάθεια , πέρα από την καλή διάθεση.

ΤΣΙΠΟΥΡΟ

Αποστάζεται από το φλοιό του σταφυλιού τα λεγόμενα τσίπουρα στην Ελλάδα (σταφύλι το οποίο χρησιμοποιήσαμε να κάνουμε κρασί).Η πρώτη παραγωγή Τσίπουρου σύμφωνα με πληροφορίες έγινε τον 14^ο αιώνα από μοναχούς ! Το βέβαιο είναι ότι από το 1917 έχουμε επίσημα στοιχεία παραγωγής ! Τα οποία βαίνουν αυξούμενα κάθε χρόνο !

ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ

α) Το ειδικό καθεστώς επιβολής του ΕΦΚ στο τσίπουρο διημέρων αμβύκων αποτελεί διακριτική μεταχείριση και προκαλεί στην αγορά

προβλήματα αθέμιτου ανταγωνισμού, αφού η φιάλη 0,7 λίτρων τσίπουρου κι ούζου θα επιβαρύνεται με 1,8312 € και η αντίστοιχη φιάλη 0,7 λίτρων τσίπουρο διημέρων με 0,413 €, ανεξάρτητα από την εμπειριεχόμενη αλκοόλη. Η αφόρητη αυτή κατάσταση δεν μπορεί να διαιωνίζεται. Πρέπει να αντιμετωπισθεί.

β. Το Σχέδιο Υπουργικής απόφασης για τη λειτουργία αποσταγματοποιείων

είναι λίαν επιεικώς απαράδεκτος

Η εφαρμογή αυτού του σχεδίου υπουργικής απόφασης δημιουργεί στους επιτεδευματίες πολλά προβλήματα: ορισμός της πρώτης ύλης παραγωγής τσίπουρου, γεωγραφικές ενδείξεις, δειγματοληψία στεμφύλων, στέγαση του αποσταγματοποιείου, εξοπλισμός, όριο φύρας, τηρούμενα βιβλία, κ.λ.π.

ΟΥΖΟ

Μιας και ανέφερα στη αρχή το ελληνικό και μόνο ελληνικό πλέον από το 1989 ούζο, αξίζει να σημειωθεί, ότι από έρευνες που έχουν γίνει οι πρώτες ποτοποιίες ιδρύθηκαν το 1850.

Το ούζο το φτιάχνουμε από απόσταξη 100% οينوπνεύματος !

Το υπογραμμίζω αυτό, διότι κυκλοφορεί και προϊόν το οποίο ονομάζεται ούζο από ψυχρά ανάμιξη.

Για στατιστικούς λόγους να καταθέσω ότι σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Χημείου του Κράτους το 2009 λειτουργούν 292 ποτοποιεία.

Η παραγωγή του σε λίτρα το 2007 στα 11.458.882!

Η παραγωγή του σε φιάλες το 2007 40.924.579 ! αν δούμε τα νούμερα του Τσίπουρου , 4.166.332 και των λοιπών Αλκοολούχων στα 21.074.686 για την ίδια χρονιά διαπιστώνουμε ότι το ούζο έχει τον μεγαλύτερο όγκο παραγωγής .

Το παραπάνω έρχεται να ενισχύσει το ποσοστό του ούζου στη συνολική εγχώρια αγορά αλκοολούχων ποτών το οποίο κυμαίνεται στο 27 % .

ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ

Η μεγάλη πληγή όμως αυτού του μοναδικού προϊόντος είναι ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης που εφαρμόζεται τόσο στην Ελλάδα (η πρώτη εφαρμογή το 1993) όσο και σε Ευρωπαϊκές χώρες .Πρόκειται για πολύ μεγάλο ζήτημα , διότι ο ΕΦΚ που επιβάλλει η Ελλάδα είναι ο μεγαλύτερος άλλων ανταγωνιστριών μεσογειακών χωρών.

Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (ΕΦΚ)

Ο ΕΦΚ που εφαρμόζεται από 5/2/2009 στην Ελλάδα και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ (5/2/2009) (ΑΝΑ ΕΚΑΤΟΛΙΤΡΟ ΑΝΥΔΡΗΣ ΑΙΘΥΛΙΚΗΣ ΑΛΚΟΟΛΗΣ)	
ΕΛΛΑΔΑ*	€ 1.362
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	€ 1.001
ΙΣΠΑΝΙΑ	€ 830

ΙΤΑΛΙΑ	€ 800
ΚΥΠΡΟΣ	€ 598
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	€ 1.303

Αυτό όπως αντιλαμβανόμαστε όλοι επιβαρύνει το τελικό προϊόν και φυσικά δεν κάνει καθόλου ελκυστική και ανταγωνιστική την τιμή του στην Ελλάδα .

Επίσης να επισημάνουμε ότι κυκλοφορεί προϊόν μαϊμού στις γειτονικές χώρες όπως είναι τα Σκόπια και η Βουλγαρία και το ονομάζουν Ούζο με ελληνικές ετικέτες .

Να καταγράψουμε και αυτό που απλά ανέφερα πιο πριν για το ούζο το οποίο προέρχεται από ανάμιξη και όχι από απόσταξη .

ΣΥΝΟΨΙΖΟΝΤΑΣ

ΚΡΑΣΙ

- 1 . Μικροί κλήροι , στρεμματικές εκτάσεις , σε συνδυασμό με συμβατικές μεθόδους καλλιέργειας είναι κάτι το οποίο αυξάνει το κόστος .
- 2.Η Ολοκληρωμένη και Βιολογική καλλιέργεια θα πρέπει να αναπτυχθεί με ορθές μεθόδους .

3. Μόνο ποιοτικά κρασιά έχουν μέλλον .
4. Να υπάρχει σταθερή πολιτική από τους εθνικούς φορείς π.χ. ΟΠΕ !
5. Οι τιμές στην Ελληνική αγορά των εμφιαλωμένων και εστίασης είναι 1 προς 3 ή 4
Ενώ στο εξωτερικό είναι 1 προς 2,5 ή 3 !
6. Στις εξαγωγές να προσανατολιζόμαστε στο εμφιαλωμένο και όχι στο χύμα .
7. Λανθασμένες αποφάσεις ΚΟΑ π.χ. η Ελλάδα απέριψε από την πλευρά της συμμετοχή στον Εθνικό Φάκελο της Απόσταξης Κρίσης , μέτρο που υιοθέτησε η Ιταλία και η Ισπανία, οι οποίες εξήγγειλαν απόσταξη 2.000.000 HL και 5.000.000 HL αντίστοιχα .
8. Περισσότερη βοήθεια σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας
π.χ. περιστατικό με ΚΡΕΜΛΙΝΟ !!
9. Τουρισμός

ΤΣΙΠΟΥΡΟ

1. Φορολογία Διήμερων Αμβύκων (άνιση μεταχείριση , δεν υπάρχει έλεγχος)
2. Χύμα Τσίπουρο

ΟΥΖΟ

1. Μεγάλος ο Ειδικός Φόρος στην Ελλάδα
2. Απομίμηση ούζου (π.χ. Βουλγαρία)
3. Ποιότητα ούζου Απόσταξης

